1. Οι περιπέτειες του ήχου

Θα χρειαστείς: χαρτί ζωγραφικής.

Δραστηριότητα 1η

Ήχοι που μεταμορφώνονται σε εικόνες!
Κοίταξε τις παρακάτω εικόνες και σημείωσε με ένα **X** όποιες δείχνουν έναν ήχο. Όταν το καταφέρεις προσπάθησε να τους μιμηθείς με τη φωνή σου.

☐ ☐ ☐ ☐

Δραστηριότητα 2η

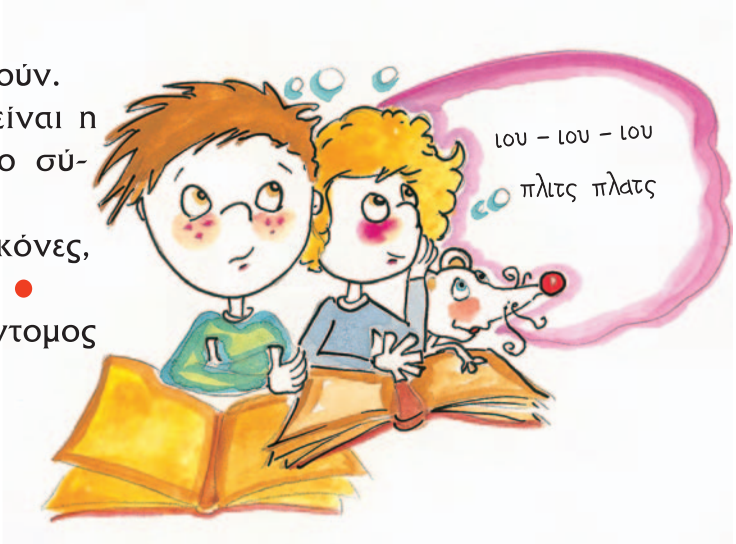

Ήχοι που χάνονται και ήχοι που διαρκούν.
Ένα από τα χαρακτηριστικά του ήχου είναι η διάρκεια, δηλαδή πόσο μακρύς ή πόσο σύντομος μπορεί να είναι.
Παρατήρησε προσεκτικά τις παρακάτω εικόνες, σκέψου τον ήχο τους και σημείωσε μία ● όταν ο ήχος που της ταιριάζει είναι σύντομος και μία — όταν είναι μακρύς.

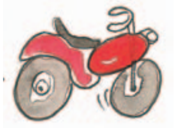 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Δραστηριότητα 3η

Το ξέρεις ότι ο ήχος μπορεί να γίνει σχήμα;
Αν ζωγράφιζες τον ήχο που κάνει:

το νερό που βράζει,	οι ακρίδες όταν πηδάνε,	ένας ανεμοστρόβιλος

...τι σχήμα θα έβαζες στον καθένα;

Δραστηριότητα 4η

Παίξε μαζί με τους συμμαθητές σου το παρακάτω παιχνίδι.

Ακολουθήστε τις οδηγίες του δασκάλου σας και χωριστείτε σε ομάδες. Με την ομάδα σου διαλέξτε δύο ή τρία από τα παρακάτω σχήματα και σχεδιάστε τα σε ένα λευκό χαρτί με τη σειρά που θέλετε. Στη συνέχεια βρείτε για κάθε σχήμα έναν ήχο από το σώμα σας. Στο τέλος παρουσιάστε αυτό που έχετε ετοιμάσει ή διαλέξτε να παρουσιάσετε την εργασία κάποιας άλλης ομάδας.

Σχήματα

Ήχοι

Δραστηριότητα 5η

Ένα διαφορετικό μουσικό έργο!
Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις ένα μικρό μουσικό απόσπασμα.
Μάντεψε ποιους από τους παρακάτω ήχους άκουσες. Σημείωσε με ένα X τη σωστή απάντηση.

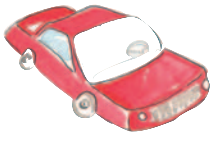

Δραστηριότητα 1η

Τώρα πια γνωρίζεις τα περισσότερα μουσικά όργανα! Το καθένα από αυτά έχει το δικό του ηχόχρωμα. Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις μερικά από τα παρακάτω όργανα.

Άκουσέ τα προσεχτικά και βάλε σε κύκλο αυτά που άκουσες.

Γράψε κάτω από κάθε μουσικό όργανο το όνομά του.

Δραστηριότητα 2η

Ένωσε με μια γραμμή τα όργανα που βλέπεις με την οικογένεια που ανήκουν.

Έγχορδα

Πνευστά

Κρουστά

Δραστηριότητα 3η

Δοκίμασε να λύσεις το **μουσικό σταυρόλεξο**.

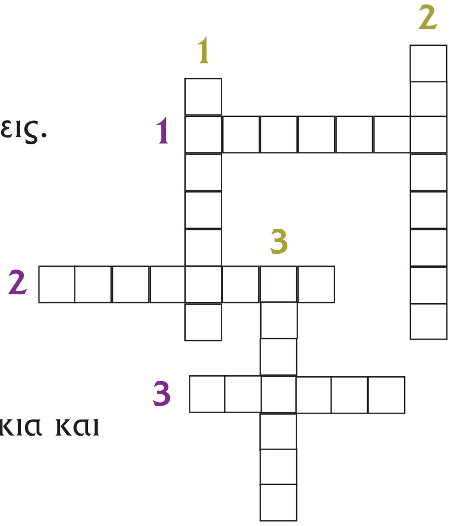

Οριζόντια

1. Για να ακουστεί ο ήχος τους πρέπει να τα χτυπήσεις.
2. Ήχος και χρώμα. Μπορούν να γίνουν μια λέξη;
3. Αλλιώς ονομάζονται ξυλάκια.

Κάθετα

1. Πώς αλλιώς ονομάζεται η ξύστρα;
2. Δεν είναι πιάτα· είναι........................
3. Ποιο μουσικό όργανο γεμίζουμε με χάντρες, σποράκια και άλλα μικρά αντικείμενα;

Δραστηριότητα 4η

Μαγική εικόνα!

Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις αποσπάσματα από μουσικά όργανα. Ξεκίνησε με αυτό που θα ακούσεις πρώτο και ένωσε με μια γραμμή όλα τα μουσικά όργανα με τη σειρά που ακούγονται. Δείξε στον δάσκαλο και στους συμμαθητές σου το σχήμα που δημιουργήθηκε.

3. Αναζητώντας τον ρυθμό της μουσικής

Δραστηριότητα 1η

Άκουσε τον δάσκαλό σου να παίζει με διάφορα κρουστά μουσικά όργανα. Σημείωσε με ποια μουσικά όργανα παίζει σταθερό ρυθμό. Βάλε σε έναν κύκλο τη σωστή απάντηση και συμπλήρωσε το κρουστό μουσικό όργανο που ακούς.

1. Ακούω να παίζει...
2. Ακούω να παίζει...
3. Ακούω να παίζει...

Δραστηριότητα 2η

Ακολουθήστε τις οδηγίες του δασκάλου σας και χωριστείτε σε μικρές ομάδες. Κάθε ομάδα ξεχωριστά διαλέξτε ένα αγαπημένο σας τραγούδι και παρουσιάστε το στους συμμαθητές σας χτυπώντας τον ρυθμό του με κρουστά μουσικά όργανα.

Δραστηριότητα 3η

Κοίτα! Ένα μουσικό τρίγωνο. Έχει και αυτό τον δικό του ρυθμό.

Διάβασε και παίξε τον ρυθμό του χτυπώντας τα χέρια σου στο θρανίο πολλές φορές συνεχόμενα σαν να βλέπεις τρία όμοια τρίγωνα.

Προσπάθησε να βρεις συλλαβές και ρυθμό για τα παρακάτω σχήματα. Όταν το καταφέρεις διάλεξε ένα κρουστό μουσικό όργανο και παρουσίασέ τα στον δάσκαλο και στους συμμαθητές σου.

____

____

______________________ ______________________

Δραστηριότητα 1η

Παρατήρησε τα παρακάτω επιφωνήματα και προσπάθησε να τα μιμηθείς με τη φωνή σου.

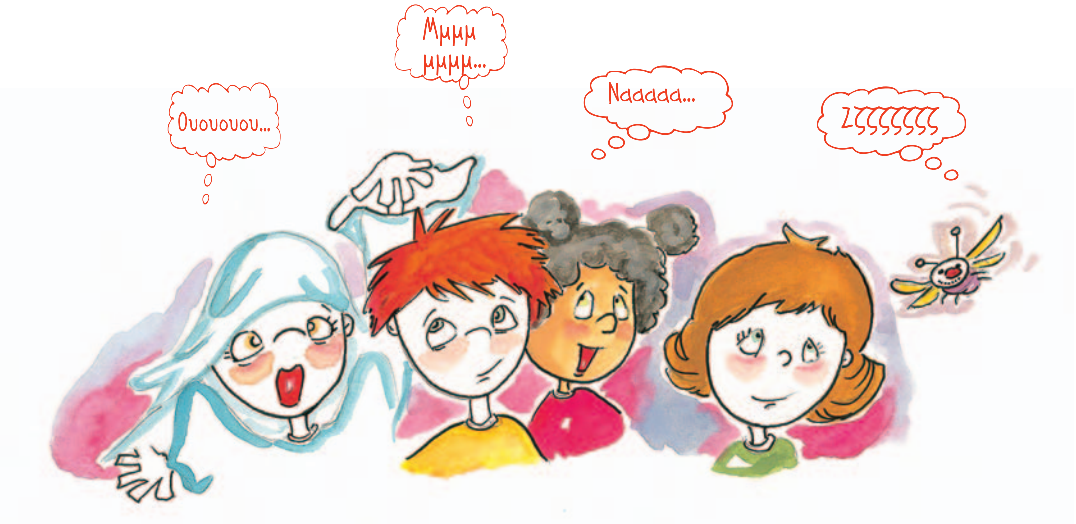

Στη συνέχεια μαζί με έναν συμμαθητή σου προσπαθήστε να τα προφέρετε με διαφορετικό τρόπο ο καθένας:

- Δυνατά σιγανά
- Γρήγορα αργά
- Χαρούμενα λυπημένα

Τέλος, σκέψου και φτιάξε νέους ήχους με τη φωνή σου. Γράψε τους σε ένα λευκό χαρτί και παρουσίασέ τους στους συμμαθητές σου.

Δραστηριότητα 2η

Ένωσε με μια γραμμή τις φράσεις με τη σωστή απάντηση.

• Πολλές φωνές που τραγουδούν μαζί φτιάχνουν μια	**των φωνητικών χορδών.**
• Οι φωνές χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: σε αντρικές, σε γυναικείες και σε	**χορωδία.**
• Ο ήχος της ανθρώπινης φωνής προκαλείται από την παλμική κίνηση	**φωνή**
• Έτσι ονομάζεται το μελωδικό όργανο που κουβαλάμε πάντα μαζί μας.	**παιδικές.**

Δραστηριότητα 3η

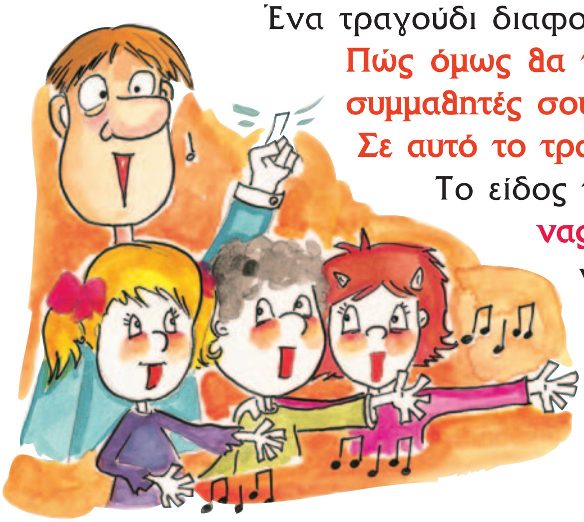

Ένα τραγούδι διαφορετικό από τα άλλα.

Πώς όμως θα το τραγουδήσεις μαζί με τον δάσκαλο και τους συμμαθητές σου;

Σε αυτό το τραγούδι συμβαίνει κάτι πολύ περίεργο!

Το είδος του στον κόσμο της μουσικής ονομάζεται **κανόνας** και για να το τραγουδήσετε πρέπει απαραίτητα να είστε χωρισμένοι σε δύο ομάδες: εσείς και ο δάσκαλός σας.

Ξεκίνα το τραγούδι με την ομάδα σου και πρόσεξε να μην παρασυρθείς από τον δάσκαλό σου που θα ξεκινήσει λίγο αργότερα.

Δραστηριότητα 4η

Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις ένα μικρό απόσπασμα από το έργο ενός σπουδαίου συνθέτη, του Ροσσίνι, που ονομάζεται **«Το ντουέτο των γάτων».** Ποιος νομίζεις ότι τραγουδάει; Οι τραγουδιστές μιμούνται κάτι συγκεκριμένο;

Φτιάξε μια ζωγραφιά που να σου θυμίζει το τραγούδι που μόλις άκουσες!

5. Το παιχνίδι του ήχου και της σιωπής

Δραστηριότητα 1η

Μια σημαντική πληροφορία!
Σε πολλές χώρες όπως, για παράδειγμα, στην Ινδία οι μουσικοί έχουν τα δικά τους σύμβολα για τη μουσική, διαφορετικά από αυτά που θα γνωρίσεις εσύ σε αυτό το βιβλίο. Βρες κι εσύ τα δικά σου σύμβολα για να γράψεις αυτό που ακούς να παίζει ο δάσκαλός σου στο τύμπανο.

Δραστηριότητα 2η

Το ξέρεις ότι καθώς μιλάς η φωνή σου έχει το δικό της ρυθμό;
Προσπαθήστε εσύ και οι συμμαθητές σου να πείτε ρυθμικά τις παρακάτω λέξεις χτυπώντας παλαμάκια. Όταν τα καταφέρετε, φτιάξτε ο καθένας από εσάς τις δικές του ρυθμικές λέξεις.

Μή - λο

Μα - ντα - ρί - νι

Πρά - σι - νο

Δραστηριότητα 3η

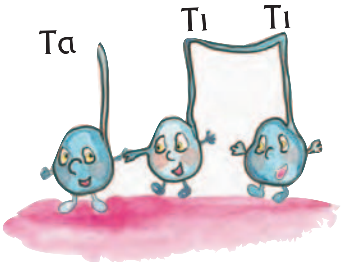

Τα τέταρτα και τα όγδοα κάνουν παρέα.
Προσπάθησε να παίξεις τα παρακάτω ρυθμικά σχήματα λέγοντας Τα και Τι - Τι.

Παρουσίασε στον δάσκαλο και στους συμμαθητές σου τους δικούς σου ρυθμούς χρησιμοποιώντας τα τέταρτα (♩) και τα όγδοα (♪).

Δραστηριότητα 4η

Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις το τραγούδι «Ο ψύλλος».
Δες παρακάτω τα λόγια της πρώτης στροφής:

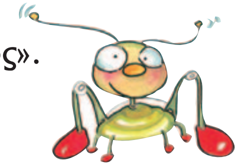

Στο πάτωμα της τάξης μας είναι ένας ψύλλος. (2)
Μας αρέσει ο ψύλλος μας κι ας μην είναι φίλος μας. (2)

Καθώς το ακούς παρατήρησε τι συμβαίνει στις υπόλοιπες στροφές. Συζήτησε τις σκέψεις σου με τον δάσκαλο και τους συμμαθητές σου.
Στη συνέχεια τραγούδησε μαζί με τους συμμαθητές σου το τραγούδι και συνοδέψτε με παλαμάκια τον ρυθμό του. Στα σημεία που υπάρχει παύση σήκωνε τα χέρια σου ψηλά.

Δραστηριότητα 5η

Ένωσε με μια γραμμή τις ρυθμικές αξίες με το όνομά τους.

Παύση τετάρτου

Παύση ογδόου

Τέταρτο

Όγδοο

Δραστηριότητα 6η

Οι ρυθμικές αξίες έφυγαν και έμειναν μόνο οι συλλαβές τους. Προσπάθησε να τις φέρεις πίσω γράφοντας πάνω από κάθε συλλαβή τη σωστή ρυθμική αξία.

Τα Τι-Τι Τα	Τι-Τι Τα-α Τι-Τι	Τα Τα Τα-α

Δραστηριότητα 7η

Ένωσε με ένα βέλος τις φράσεις με το σωστό κουτάκι.

Τα δύο όγδοα είναι ίσα σε διάρκεια με ένα τέταρτο.

Το μισό είναι ίσο σε διάρκεια με δύο τέταρτα.

Το μισό είναι ίσο σε διάρκεια με τέσσερα όγδοα.

Τα τέσσερα όγδοα είναι ίσα σε διάρκεια με δύο τέταρτα.

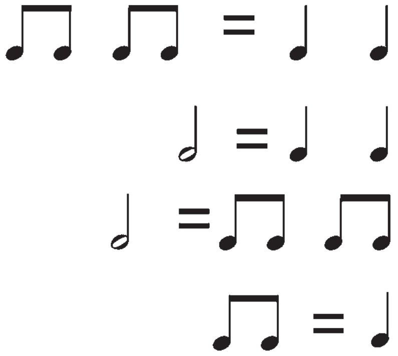

Δραστηριότητα 8η

Προσπάθησε να ενώσεις με μια γραμμή τις παρακάτω λέξεις με τα ρυθμικά σχήματα που ταιριάζουν.

Βέλος

Πεταλούδα

Αχλάδι

Διαστημόπλοιο

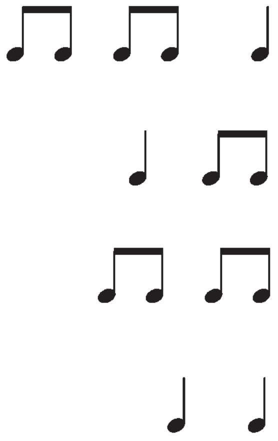

6. Βρίσκοντας μια θέση στο πεντάγραμμο...

Δραστηριότητα 1η

Μόνο ένα πεντάγραμμο από τα παρακάτω που βλέπεις είναι το σωστό. Προσπάθησε να το βρεις και βάλε το σε έναν κύκλο.
Όταν το καταφέρεις, διάλεξε τη σωστή απάντηση από τις παρακάτω φράσεις και υπογράμμισέ την:

- Το πεντάγραμμο έχει τρεις γραμμές και τέσσερα διαστήματα.
- Το πεντάγραμμο έχει πέντε γραμμές και τρία διαστήματα.
- Το πεντάγραμμο έχει πέντε γραμμές και τέσσερα διαστήματα.
- Το πεντάγραμμο έχει τέσσερις γραμμές και πέντε διαστήματα.

Δραστηριότητα 2η

Ακολούθησε βήμα βήμα τα παρακάτω ίχνη με το μολύβι σου και ένας αχώριστος φίλος του πενταγράμμου θα εμφανιστεί.
Όταν το καταφέρεις, γράψε από κάτω το όνομά του.

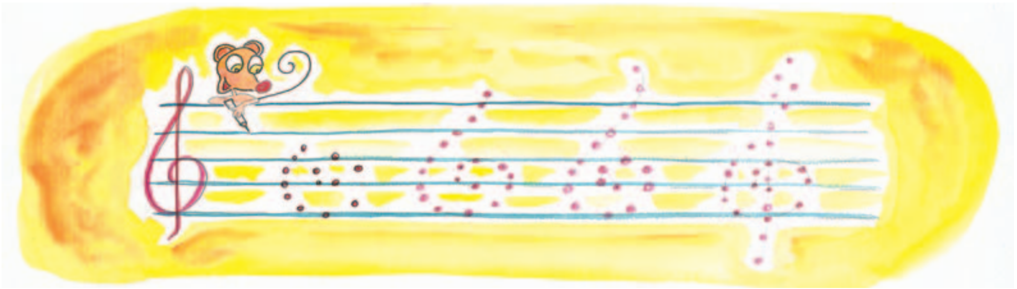

Δραστηριότητα 3η

Προσπάθησε τώρα κι εσύ να γράψεις τις νότες με τη σειρά στο πεντάγραμμο. Πρόσεξε όμως να μην ξεχάσεις κάποια από αυτές! Για να το καταφέρεις πιο εύκολα, σκέψου ότι ανεβαίνουν σκαλί σκαλί!
Όταν το καταφέρεις, ζωγράφισε με **κόκκινο** χρώμα τις νότες που βρίσκονται πάνω στις γραμμές, με **γαλάζιο** τις νότες που βρίσκονται στα διαστήματα και με **πράσινο** τις νότες που βρίσκονται κάτω από το πεντάγραμμο.

Δραστηριότητα 4η

Μερικά από τα σκαλοπάτια της διπλανής μουσικής σκάλας έχουν λάθος όνομα.

Βρες ποια είναι αυτά, βάλ᾽ τα σε έναν κύκλο και γράψε από κάτω το σωστό όνομά τους.

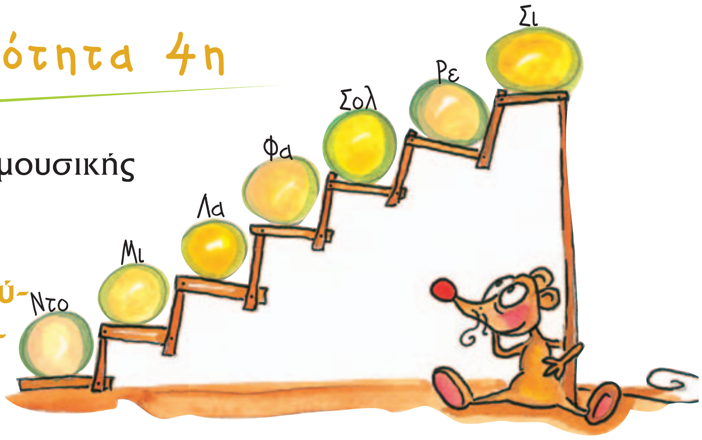

Δραστηριότητα 5η

Γράψε τη δική σου μουσική!
Χρησιμοποίησε τρεις νότες (όποιες θέλεις) και τις ρυθμικές αξίες που γνωρίζεις και φτιάξε τη δική σου μελωδία.

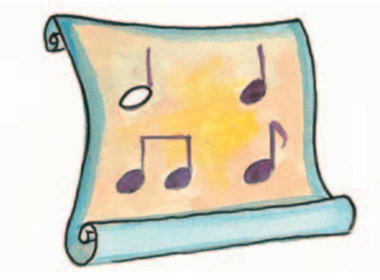

7. Το τρένο της μουσικής

Δραστηριότητα 1η

Άκουσε ακόμα μια φορά τον δάσκαλό σου να παίζει με το τύμπανο τον ρυθμό του τρένου που βρίσκεται στο βιβλίο σου στη σελ. 26. Βάλε μια κόκκινη γραμμή κάτω από τους χτύπους που ακούγονται πιο δυνατά.

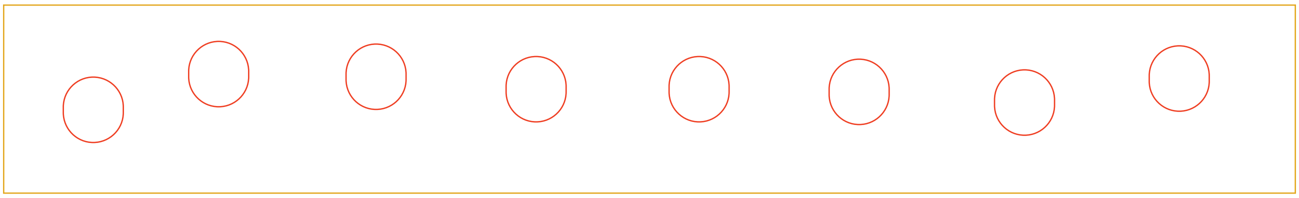

Όταν το καταφέρεις, βάλε τις **διαστολές** με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε οι κύκλοι να μπουν σε **μέτρα.** Θυμήσου... ο πιο δυνατός χτύπος είναι και ο πρώτος σε κάθε μέτρο.

Δραστηριότητα 2η

Κοίταξε... τα χρώματα θέλουν και αυτά να μπουν σε μέτρα! Διάλεξε σε ποιο ρυθμικό τρένο ταιριάζει η παρακάτω φράση.

-Πράσινο κόκκινο κίτρινο

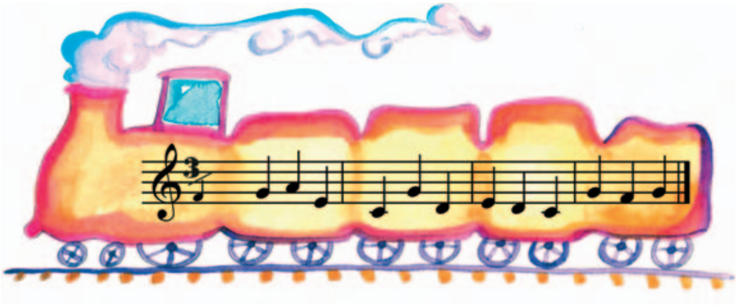

Διάλεξε ποιες από τις παρακάτω λέξεις μπορούν να φτιάξουν μέτρα των 2/♩ και φτιάξε ένα ρυθμικό σχήμα με αυτές: **μήλο, βόλτα, αίνιγμα, φάντασμα, κύκλος, όνειρο.**

2/♩

Δραστηριότητα 3η

Οι επιβάτες στριμώχτηκαν

Στα παρακάτω τρένα κάποιοι δεν άκουσαν τον οδηγό και μπήκαν στα βαγόνια. Σημείωσε με έναν κύκλο σε ποια βαγόνια οι επιβάτες έχουν στριμωχτεί.

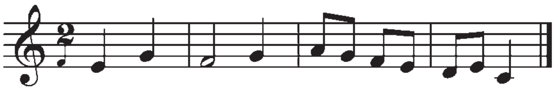

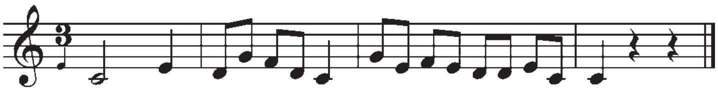

Δραστηριότητα 4η

Κάποιος θέλει να σε μπερδέψει και εξαφάνισε από την παρτιτούρα του «Άμπε μπα μπλομ» τα μέτρα.
Προσπάθησε να βάλεις τις διαστολές, έτσι ώστε οι ρυθμικές αξίες και οι νότες να ξαναμπούν σε μέτρα.

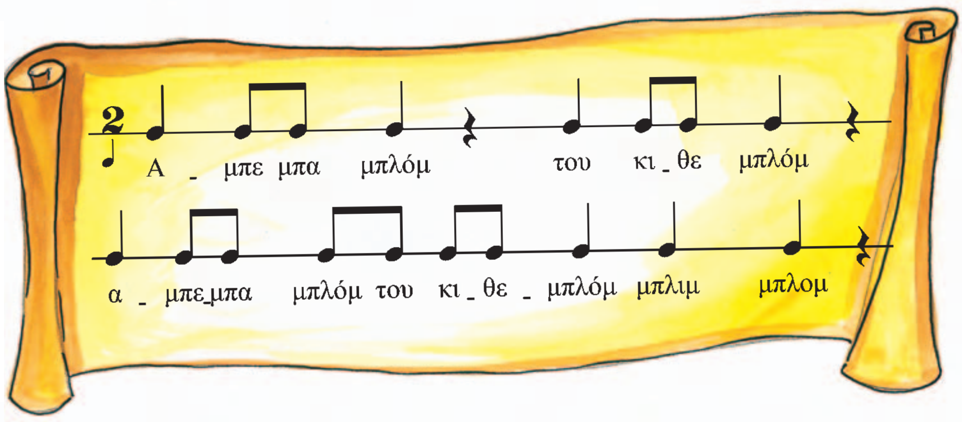

Μια σημαντική πληροφορία: στο τελευταίο μέτρο ενός μουσικού έργου βάζουμε διπλή διαστολή (‖). Μην ξεχάσεις να τις βάλεις κι εσύ.

Δραστηριότητα 1η

Φαντάσου ότι καθένα από τα παρακάτω σχήματα είναι και ένας ήχος. Τι ένταση θα έχουν; Γράψε από κάτω την απάντησή σου.

______________ ______________ ______________ ______________

Δραστηριότητα 2η

Μια μικρή ορχήστρα θα παίξει για σένα ένα μικρό μουσικό απόσπασμα (cd).

Ενώ το ακούς μπορείς να ζωγραφίσεις τα δικά σου σχήματα, που θα σου φανερώσουν με τον δικό τους τρόπο την ένταση της μουσικής.

Δραστηριότητα 3η

Ένωσε τις λέξεις που υπάρχουν στο σύννεφο με τις σωστές απαντήσεις που υπάρχουν στο φεγγάρι.

Δραστηριότητα 4η

Χρησιμοποίησε τις παρακάτω κάρτες για να φτιάξεις τη μουσική ένταση που ταιριάζει σε μια θάλασσα ήρεμη που σιγά σιγά αγριεύει.

f	***pp***	<	***p***	***ff***	>

Δραστηριότητα 5η

Κάτι έχει γίνει λάθος!
Ένα από τα παρακάτω σχήματα δεν είναι σωστό.
Προσπάθησε να το βρεις!

p < f	***f < p***
p < pp	***f < ff***

Δραστηριότητα 1η

Άκουσε... παραδοσιακά κάλαντα από την Πελοπόννησο. Διάβασε τα λόγια και τραγούδησέ τα κι εσύ μαζί με τους συμμαθητές σου.

Γνωρίζεις κάποια άλλα κάλαντα;
Γράψε τα λόγια τους και τραγούδησε τα κάλαντα που ξέρεις στον δάσκαλο και στους συμμαθητές σου.

Δραστηριότητα 2η

Κάλαντα με αυτοσχέδια μουσικά όργανα
Εκτός από το γνωστό τριγωνάκι που μας συνοδεύει στα κάλαντα κάθε χρόνο, φτιάξε και ένα δικό σου μουσικό όργανο για να τα τραγουδήσεις.

Κουδουνάκια

Θα χρειαστείς: καθαριστικά τσοχάκια πίπας (από ένα περίπτερο) και μερικά κουδουνάκια (από μαγαζιά που πουλάνε είδη ραπτικής).

Οδηγίες

Ένωσε δύο καθαριστικά τσοχάκια στη μία άκρη τους.

Πάρε 2 ή 3 κουδουνάκια και πέρασέ τα στα ενωμένα τσοχάκια. Ένωσε τις άκρες που έχουν μείνει.

Το μουσικό όργανο είναι έτοιμο. Μπορείς να το περάσεις στο χέρι ή να το κρατήσεις. Κούνησέ το για να ακούσεις τον ήχο του.

Δραστηριότητα 3η

Κουδουνάκια

Δοκίμασε να παίξεις και να τραγουδήσεις μαζί με τους συμμαθητές σου το τραγούδι **«Τρίγωνα κάλαντα»** με το μουσικό όργανο που έφτιαξες.

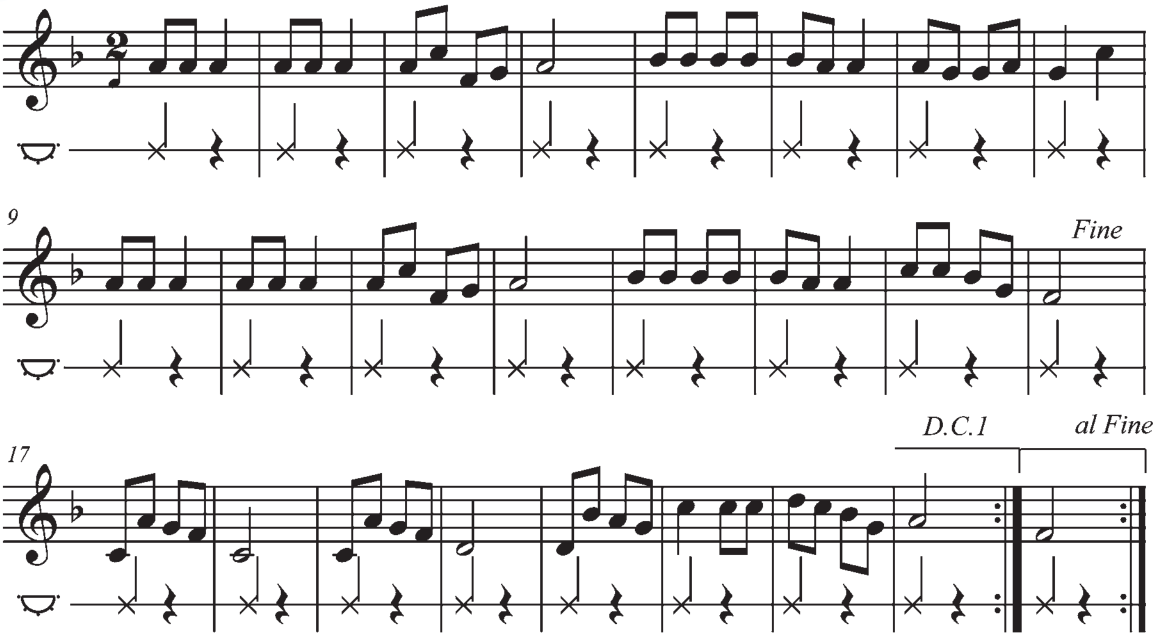

10. Ανακαλύπτοντας το ψηλά και το χαμηλά στον κόσμο της μουσικής

Θα χρειαστείς: τρία ποτήρια, λίγο νερό, ένα μαγνητόφωνο.

Δραστηριότητα 1η

Πάρε το μαγνητόφωνό σου και προσπάθησε να ηχογραφήσεις διάφορους ήχους α-πό το περιβάλλον σου.

Στη συνέχεια δοκίμασε να κατατάξεις τους ήχους που κατέγραψες ανάλογα με το ύ-ψος τους. Γράψε τις απαντήσεις σου στις παρακάτω στήλες:

Ψηλοί ήχοι	Χαμηλοί ήχοι
______________________	______________________
______________________	______________________
______________________	______________________

Δραστηριότητα 2η

Και τώρα ήρθε η στιγμή να παίξεις μουσική με το νερό.
Μόνο προσπάθησε να μην το πιεις, γιατί τότε θα είναι αδύνατο να πραγ-ματοποιήσεις την παρακάτω δραστηριότητα!
Πάρε τρία άδεια ποτήρια. Γέμισέ τα με νερό, όπως δείχνει η παρακάτω ει-κόνα. Όταν το καταφέρεις, πάρε ένα κουτάλι και χτύπα την άκρη τού κάθε ποτηριού. Ο ήχος που θα ακούσεις θα είναι διαφορετικός σε κάθε ποτήρι. Γράψε κάτω από κάθε ποτήρι πώς θα χαρακτήριζες τον ήχο που βγάζει (ψη-λός, χαμηλός, μεσαίος).

__________ __________ __________

Δραστηριότητα 3η

Κοίταξε προσεχτικά τις νότες που είναι γραμμένες στο παρακάτω πεντάγραμμο. Γράψε στο κουτάκι που βρίσκεται κάτω από κάθε νότα το ύψος που θα είχε ο ήχος τής κάθε νότας αν αποφάσιζες να τις παίξεις με ένα μεταλλόφωνο. Μπορείς να συμβολίσεις με το γράμμα **Ψ** αν ο ήχος είναι ψηλός, με **Μ** αν είναι μεσαίος και με **Χ** αν ο ήχος είναι χαμηλός.

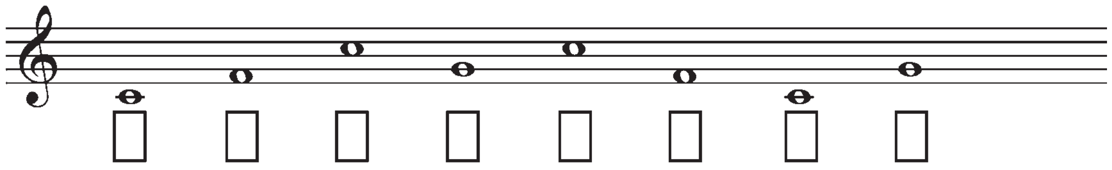

Δραστηριότητα 4η

Αν αποφάσιζες να παίξεις τις παρακάτω μελωδίες πώς θα ήταν ο ήχος τους; Ψηλός ή χαμηλός;
Ένωσε με μια γραμμή τις μελωδίες με την κίνηση που πιστεύεις ότι ταιριάζουν.

11. Αργά γρήγορα

Δραστηριότητα 1η

Κοίταξε προσεχτικά τις παρακάτω εικόνες και φαντάσου πως καθεμιά από αυτές είναι και απεικόνιση ενός μουσικού έργου.
Γράψε κάτω από κάθε εικόνα την ταχύτητα που νομίζεις ότι θα ταίριαζε αν ήταν ένα μουσικό απόσπασμα.
Στη συνέχεια διάλεξε μια εικόνα. Φτιάξε ένα ρυθμικό σχήμα και προσπάθησε χρησιμοποιώντας ήχους από μουσικά όργανα, από αντικείμενα της τάξης σου και με τη φωνή σου να αποδώσεις ρυθμικά την ταχύτητα που έχεις σημειώσει κάτω από αυτήν.

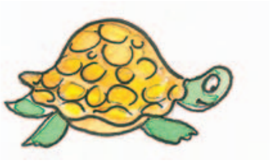

Εικόνα: Ταχύτητα: ______________________

Ρυθμικό σχήμα: ______________________

Δραστηριότητα 2η

Προσπάθησε να παίξεις μαζί με τους συμμαθητές σου το παρακάτω ρυθμικό σχήμα που περιγράφει την πορεία ενός τρένου χρησιμοποιώντας ένα κρουστό μουσικό όργανο ή χτυπώντας τα πόδια σου στο πάτωμα.

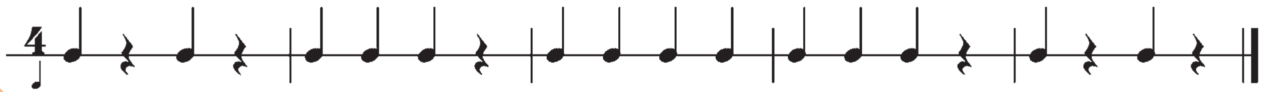

ατσελεράντο.................................ριταρτάντο

Δραστηριότητα 3η

Τι λες; Μπορείς να συνθέσεις μουσική;

Το ξέρεις πως, όταν η ταχύτητα και η ένταση του ήχου μέσα σε ένα μουσικό έργο αποφασίσουν να συνεργαστούν μπορούν να δημιουργήσουν τις πιο όμορφες και ενδιαφέρουσες μουσικές;

Προσπάθησε κι εσύ να δημιουργήσεις το δικό σου μουσικό έργο χρησιμοποιώντας την ταχύτητα και την ένταση μαζί.

Σκέψου το ύφος και τα συναισθήματα που θέλεις να προκαλέσεις στους ακροατές σου. Γράψε ένα ρυθμικό σχήμα, διάλεξε από τις παρακάτω κάρτες αυτές που πιστεύεις πως θα σε βοηθήσουν να αποδώσεις την ιδέα σου και γράψε κάτω από το ρυθμικό σχήμα την ένταση και τις αλλαγές στην ταχύτητα που θέλεις να έχεις.

Όταν το καταφέρεις, διάλεξε ένα κρουστό μουσικό όργανο και παίξε τη σύνθεσή σου στον δάσκαλο και στους συμμαθητές σου.

αντάτζιο αλέγκρο Accel Ritart

f *p* *ff* *pp* < > < >

Ταχύτητα: ______________________

Δραστηριότητα 4η

Μπορεί η μουσική να διηγηθεί μια ιστορία;

Άκουσε προσεχτικά ένα μουσικό κομμάτι που έγραψε ο συνθέτης Μπέλα Μπάρτοκ και ονομάζεται «*Από το ημερολόγιο μιας μύγας*».

Τι φαντάζεσαι ότι έκανε η μύγα;
Τι συναισθήματα σου προκάλεσε;
Έπαιξε ρόλο η μουσική για τα συναισθήματά σου;

Δραστηριότητα 1η

Τι κινήσεις θα διάλεγες για να περιγράψεις μερικά από τα χαρακτηριστικά του μουσικού ήχου;

Κοίταξε τις παρακάτω εικόνες. Προσπάθησε να ενώσεις με ένα βέλος κάθε εικόνα με τη σωστή φράση. Όταν το καταφέρεις βρες κι εσύ τις δικές σου κινήσεις για να περιγράψεις τις παρακάτω εικόνες.

Ακούω...

...μουσική δυνατή.

...μουσική σιγανή.

...ψηλούς μουσικούς ήχους σαν τον ήχο από το τρίγωνο.

...ένα μουσικό όργανο να παίζει γρήγορα.

...μουσική που μοιάζει με νανούρισμα.

...τη μουσική που μου αρέσει να χορεύω.

Δραστηριότητα 2η

Το ξέρεις ότι υπάρχουν και άλλοι τρόποι να παίξεις μουσική με το τύμπανό σου έκτος από το να το χτυπάς;

Στη συνέχεια παρατήρησε προσεχτικά τις παρακάτω εικόνες. Σκέψου τι κίνηση και τι ήχος θα ταίριαζε στην κάθε εικόνα. Προσπάθησε να ταιριάξεις με ένα βέλος τα παρακάτω μουσικά όργανα με την αντίστοιχη εικόνα.

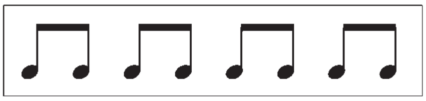

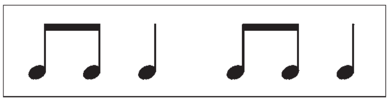

Όταν καταφέρετε όλα τα παραπάνω, χωριστείτε με τους συμμαθητές σου σε τρεις ομάδες. **Διαλέξτε η κάθε ομάδα μία από τις παραπάνω εικόνες για να την αποδώσετε με κίνηση και ήχο.**

Κάθε ομάδα θα πρέπει να αποτελείται από τους μουσικούς και από τους χορευτές. **Ακολουθήστε τις οδηγίες του δασκάλου σας, ετοιμαστείτε και παρουσιάστε η κάθε ομάδα ξεχωριστά την κίνηση και τον ήχο που ταιριάζει στην εικόνα που διαλέξατε.**

Προσπαθήστε να κάνετε όλα τα παραπάνω χρησιμοποιώντας αντί για μουσικά όργανα τον ήχο από αντικείμενα που βρίσκονται μέσα στην τάξη σας.

Δραστηριότητα 3η

Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις ένα μουσικό απόσπασμα από το έργο του **Π. Ι. Τσαϊκόφσκι «Ο Καρυοθραύστης»**, που ονομάζεται **Κινέζικος χορός.** «Ο Καρυοθραύστης» είναι ένα μουσικό έργο που έχει αποδοθεί πολλές φορές με μπαλέτο. **Σήκω και προσπάθησε να χορέψεις όπως εσύ θέλεις, κάτω από τους ήχους του «Κινέζικου χορού».**

13. Ταξιδεύοντας με τη μουσική

Δραστηριότητα 1η

Σου έχει συμβεί ποτέ να κρυώνεις τόσο πολύ ώστε να τρέχεις ή να χτυπάς τα πόδια σου στο έδαφος για να ζεσταθείς;
Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις ένα απόσπασμα από το **«Χειμώνα»**, (*4 εποχές*, Α. Βιβάλντι), στο οποίο ο συνθέτης μοιάζει να περιγράφει με τη μουσική του όλα τα παραπάνω.

Σήκω όρθιος και άκουσε για άλλη μια φορά τον *Χειμώνα* του Α. Βιβάλντι. Χόρεψε όπως θέλεις και στα σημεία που μοιάζουν με το τρέξιμο και το χτύπημα των ποδιών κάνε κι εσύ τις αντίστοιχες κινήσεις.

Δραστηριότητα 2η

Άκουσε για άλλη μια φορά το έργο του Κ. Ντεμπισσί **«Το χιόνι που χορεύει»**. Προσπάθησε μαζί με τους συμμαθητές σου καθώς ακούτε τη μουσική να δείξετε με την κίνηση των χεριών σας τις διαβαθμίσεις της έντασης που χρησιμοποιεί ο συνθέτης για να περιγράψει τον χορό του χιονιού.

Δραστηριότητα 3η

Ποιο μουσικό όργανο διάλεξε ο Κ. Ντεμπισσί για να περιγράψει με τη μουσική του τις νιφάδες του χιονιού;
Βάλε ένα **Χ** στη σωστή εικόνα.

Δραστηριότητα 4η

Οι εικόνες μεταμορφώνονται σε φωτογραφίες μιας χειμωνιάτικης εκδρομής.

Φαντάσου πως οι παραπάνω εικόνες είναι σκηνές μιας χειμωνιάτικης εκδρομής που έκανες κατά τη διάρκεια του μουσικού ταξιδιού σου στη χώρα του χειμώνα. Προσπάθησε να περιγράψεις κάθε εικόνα της εκδρομής σου:

- Πότε έγινε;
- Πού έγινε;
- Ποιοι και πόσοι ήταν εκεί;
- Τι συναισθήματα ένιωσες (χαρά, φόβο, αγωνία, ανακούφιση);
- Τι μουσική θα διάλεγες για κάθε εικόνα (χαρούμενη/λυπημένη, αργή/γρήγορη, σιγανή/δυνατή);

1η εικόνα ______________________________

____

2η εικόνα ______________________________

____

3η εικόνα ______________________________

____

4η εικόνα ______________________________

____

14. Ένα παραμύθι γίνεται τραγούδι

Δραστηριότητα 1η

Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις ένα απόσπασμα από το μουσικό έργο του Σαιν Σανς «Το καρναβάλι των ζώων».

Μήπως σου θυμίζει κάτι;

Προσπάθησε να καταλάβεις σε ποιο ζώο αναφέρεται και ζωγράφισέ το.

Δραστηριότητα 2η

Ψάξε και διάβασε μέσα στο παραμύθι **«Ο Βασιλιάς των Ζώων»**, που βρίσκεται στο βιβλίο σου στη σελίδα 47 τις παρακάτω φράσεις.

Στη συνέχεια προσπάθησε να φανταστείς τη μουσική που θα έβαζες για να τις περιγράψεις.

Σημείωσε τις απαντήσεις σου στα παρακάτω κουτάκια βάζοντας ένα **Χ**.

Ήταν πάντα θλιμμένος και σκυθρωπός	λυπημένη μουσική ☐	χαρούμενη μουσική ☐
Το λιοντάρι ενθουσιάστηκε	δυνατή και χαρούμενη ☐	δυνατή και λυπημένη ☐
Ο ποντικός έτρεξε και το είπε	γρήγορη ☐	αργή ☐

	γρήγορη και χαρούμενη	γρήγορη και λυπημένη
Εκείνα, μόλις το άκουσαν, άρχισαν να ετοιμάζονται για το μεγάλο πάρτι	☐	☐
	δυνατή	**σιγανή**
Φτάνοντας όμως ξαφνιάστηκαν	☐	☐

Δραστηριότητα 3η

Ένα τραγούδι μπερδεύτηκε!
Στο παρακάτω τραγούδι τα λόγια και οι στροφές έχασαν τη σειρά τους. Προσπάθησε να τα γράψεις με τη σωστή σειρά.

1η στροφή κι όμως νιώθω μοναξιά κι όλα λέω θα παν καλά. Είμαι ο βασιλιάς των ζώων μα μου ήρθε μια ιδέα	**1η στροφή**
2η στροφή Τι καλά! Συμφωνούμε. Τι μεγάλη χαρά!	**2η στροφή**
3η στροφή πες τη μας φωναχτά. Πες τη μας και θα δούμε	**3η στροφή**
4η στροφή στο παλάτι μια βραδιά. γέροι, νέοι και παιδιά. Θα σας κάνω ένα πάρτι Είστε όλοι καλεσμένοι	**4η στροφή**

15. Το μυστήριο του ρυθμού

Δραστηριότητα 1η

Κοίταξε προσεχτικά τα μπαλόνια που είναι ενωμένα.
Σίγουρα θα έχεις σκεφτεί γιατί ενώθηκαν. Ενώθηκαν γιατί, όπως έχεις μάθει σε προηγούμενο κεφάλαιο, το 𝅗𝅥 είναι ίσο με ♩♩. Προσπάθησε τώρα κι εσύ να ενώσεις και τα υπόλοιπα μπαλόνια.

Δραστηριότητα 2η

Το καθένα από τα παρακάτω μπαλόνια περιέχει και έναν διαφορετικό ρυθμό. Χρωμάτισε εκείνα τα μπαλόνια με τους ρυθμούς που έχει παίξει ο δάσκαλός σου.

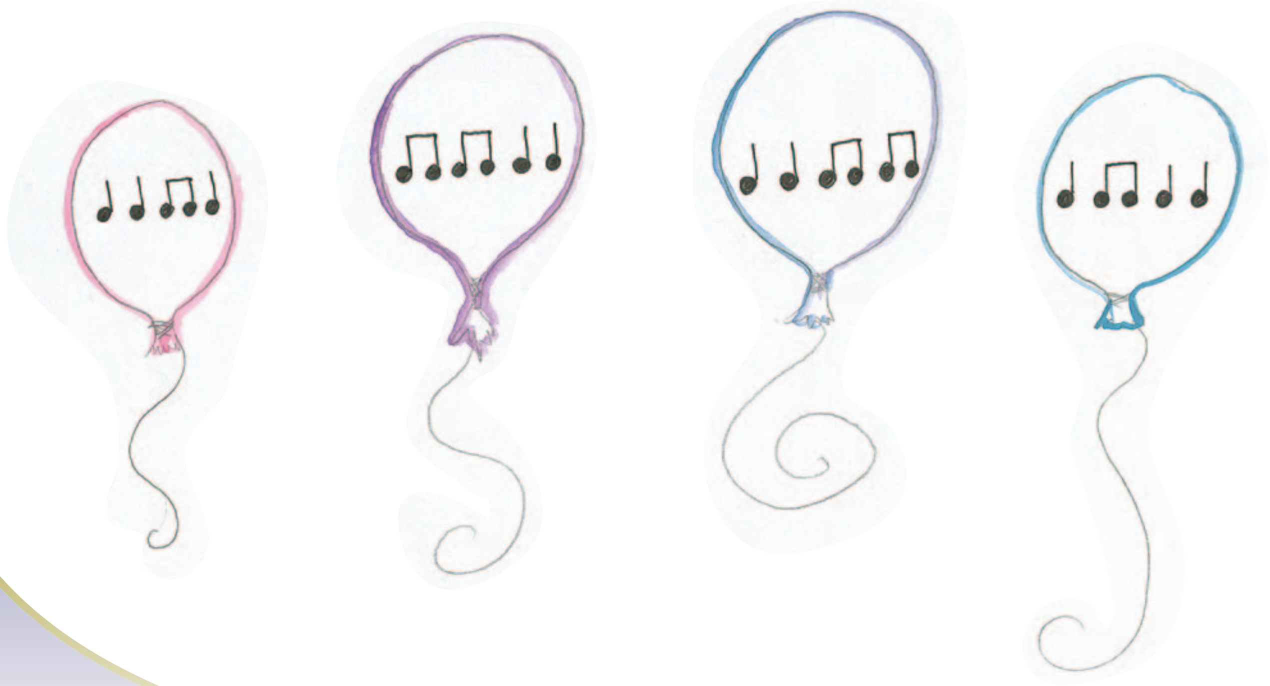

Δραστηριότητα 3η

Άκουσε τα μουσικά αποσπάσματα που θα βάλει ο δάσκαλός σου. Σκέψου... σε ποιο σχήμα ταιριάζει κάθε μουσικό απόσπασμα. Γράψε κάτω από κάθε σχήμα την απάντησή σου.

Αραιοί ήχοι

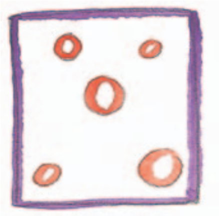

Πυκνοί ήχοι

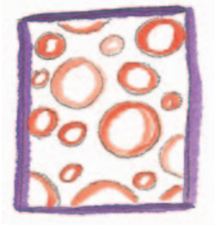

Δραστηριότητα 4η

Ένας μουσικός σού έδωσε ένα ρυθμικό κομμάτι για να το παίξεις με παλαμάκια ή με κάποιο όργανο της τάξης σου. Εσύ όμως το βρήκες βαρετό και λίγο εύκολο. Έτσι, αποφάσισες να το εμπλουτίσεις και με άλλες ρυθμικές αξίες. Προσπάθησε λοιπόν να το αλλάξεις:

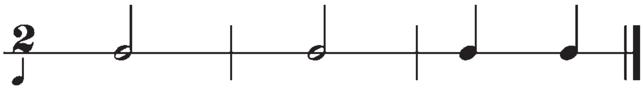

Δραστηριότητα 5η

Άκουσε το τραγούδι «Το μπαλόνι» που έμαθες στην τάξη σου και ζωγράφισε τα δικά σου σχήματα για τα σημεία που τραγουδάς αργά και για τα σημεία που τραγουδάς γρήγορα.

Τραγουδάω αργά

Τραγουδάω γρήγορα

Σύγκρινε τώρα τα παραπάνω σχέδια με την παρτιτούρα του τραγουδιού που έχεις στο βιβλίο σου.

Τι παρατηρείς; Το κάθε σχέδιο που έφτιαξες σε ποιο μέρος της παρτιτούρας ταιριάζει;

Δραστηριότητα 1η

Ένα μπερδεμένο μουσικό όργανο

Βάλε τις μπερδεμένες συλλαβές στη σωστή σειρά και ένα καινούργιο μουσικό όργανο θα σου εμφανιστεί.

λεκ- η-κή-τρι θά-ρα-κι

Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις τον ήχο της.
Μπορείς να μαντέψεις από πού προέρχεται το όνομά της;

Δραστηριότητα 2η

Ένα ανάποδο μουσικό σταυρόλεξο.

Κοίτα! Σε αυτό το σταυρόλεξο υπάρχουν οι λύσεις, αλλά δεν υπάρχουν οι ορισμοί. Εσύ και οι συμμαθητές σου ακολουθήστε τις οδηγίες του δασκάλου σας και χωριστείτε σε ομάδες. Η κάθε ομάδα πρέπει να φτιάξει τους δικούς της ορισμούς για τις λύσεις του σταυρόλεξου.

Οριζόντια
1.
2.
3.

Κάθετα
1.
2.
3.

Σταυρόλεξο

		1			2			3
		Τ			Δ			Φ
1		Ε	Γ	Χ	Ο	Ρ	Δ	Ο
		Τ			Ξ			Ρ
2		Α	Ρ	Γ	Α			Τ
		Ρ			Ρ			Ε
3	Ν	Τ	Ε	Φ	Ι			
		Ο						

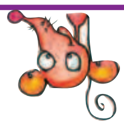

Δραστηριότητα 3η

Άκουσε... ο δάσκαλός σου θα βάλει το τραγούδι **«Κάτω στο γιαλό».** Τι παρατηρείς; Μοιάζει με το τραγούδι **«Πέντε ποντικοί»;** Συζήτησε τις σκέψεις σου με τον δάσκαλο και τους συμμαθητές σου.

Φτιάξτε το δικό σας τραγούδι.

Μαζί με τους συμμαθητές σου ακολουθήστε τις οδηγίες του δασκάλου σας και χωριστείτε σε ομάδες. Κάθε ομάδα:

Παρουσιάστε η κάθε ομάδα ξεχωριστά το τραγούδι που φτιάξατε.

17. Πώς μπορώ να φτιάξω μουσικά όργανα

Φτιάχνοντας ένα ζευγάρι μαράκες...

Οι μαράκες είναι κρουστό όργανο που προέρχεται από τις χώρες της Λατινικής και Κεντρικής Αμερικής (Βραζιλία, Κούβα, Μεξικό). Τις κατασκεύαζαν από αποξηραμένες νεροκολοκύθες γεμάτες φασόλια ή χάντρες.

Θα χρειαστείς: ένα μεταλλικό κουτί από αναψυκτικό, φακές, ρύζι ή φασόλια, σελοτέιπ και νερομπογιές.

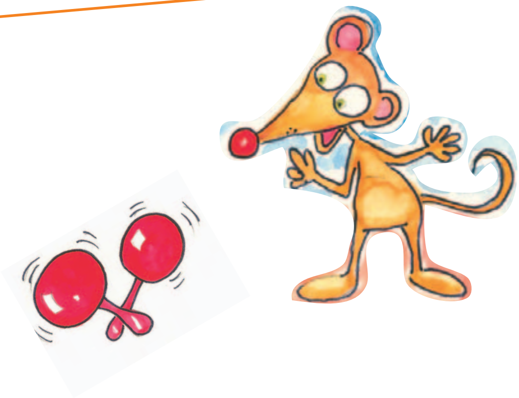

1. Αφού έχεις πλύνει καλά το μεταλλικό σου κουτί, γέμισέ το με φακές ή ρύζι ή φασόλια.

2. Στη συνέχεια κλείσε το στόμιο του μεταλλικού κουτιού με σελοτέιπ έτσι ώστε να μη χύνεται το περιεχόμενό του.

Το μουσικό όργανο είναι έτοιμο και μπορείς να ακούσεις τον ήχο του αν το κουνήσεις δεξιά και αριστερά.

Μπορείς να διακοσμήσεις το μουσικό όργανο που έφτιαξες βάζοντας τις δικές σου πινελιές με τις νερομπογιές που έχεις.

Γίνε ένας μικρός εφευρέτης!
Ψάξε και βρες ό,τι υλικά θέλεις και προσπάθησε να φτιάξεις ένα μουσικό όργανο. Όταν το καταφέρεις, παρουσίασέ το στον δάσκαλο και στους συμμαθητές σου.

18. Μια διαφορετική ορχήστρα

Δραστηριότητα 1η

Δοκίμασε να ενώσεις με μια γραμμή τα πνευστά όργανα που βλέπεις με την ομάδα που ανήκουν.

Ξύλινα πνευστά

Χάλκινα πνευστά

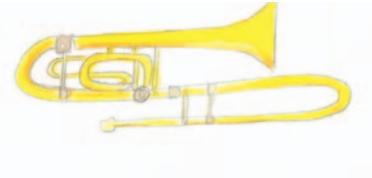

Δραστηριότητα 2η

Ο μαέστρος τρελάθηκε... **και φώναξε μερικά όργανα με λάθος όνομα! Προσπάθησε να βρεις ποια όργανα έχει κάνει λάθος και γράψε εσύ το σωστό όνομα!**

Δραστηριότητα 3η

Η μπάντα ετοιμάστηκε να παίξει μουσική σε μια μεγάλη παρέλαση, όμως κάποιοι μουσικοί μπερδεύτηκαν και πήραν μουσικά όργανα που δεν ανήκουν σε αυτήν. **Βρες ποια είναι αυτά και βάλ' τα σε έναν κύκλο.**

Δραστηριότητα 4η

Μια σημαντική πληροφορία!

Όταν πρωτοδημιουργήθηκε η μπάντα, τα μουσικά όργανα που την αποτελούσαν ήταν μόνο τα χάλκινα πνευστά και ονομαζόταν «μπάντα χάλκινων». Σήμερα, πολλές φορές σε μια μπάντα χάλκινων συμμετέχουν και μερικά ξύλινα πνευστά, καθώς και κρουστά μουσικά όργανα.

Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις ένα μικρό μουσικό απόσπασμα από μια μπάντα χάλκινων. Εσύ και οι συμμαθητές σου πάρτε κρουστά μουσικά όργανα, μεταμορφωθείτε σε μουσικούς και συνοδέψτε με τα κρουστά όργανα την μπάντα χάλκινων χτυπώντας τον ρυθμό.

19. Μουσική και ποίηση

Δραστηριότητα 1η

Βρες και υπογράμμισε στο ποίημα «Μια φορά στα χίλια χρόνια» που βρίσκεται στο βιβλίο σου τις ομοιοκαταληξίες. Όταν το καταφέρεις, απάγγειλε την πρώτη και δεύτερη στροφή του ποιήματος χτυπώντας παλαμάκια, όπως δείχνει το παρακάτω ρυθμικό σχήμα.

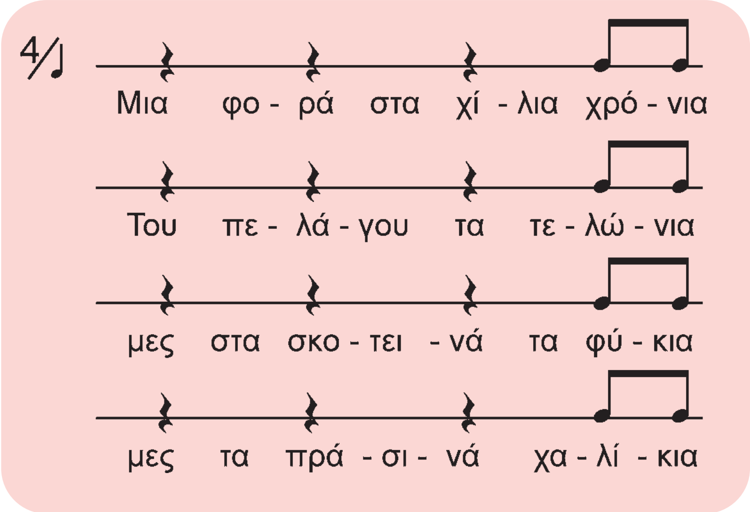

Δες και μερικούς άλλους ρυθμούς με τους οποίους μπορείς να συνοδεύσεις την απαγγελία του ποιήματος. Προσπάθησε να τους ακολουθήσεις όλους.

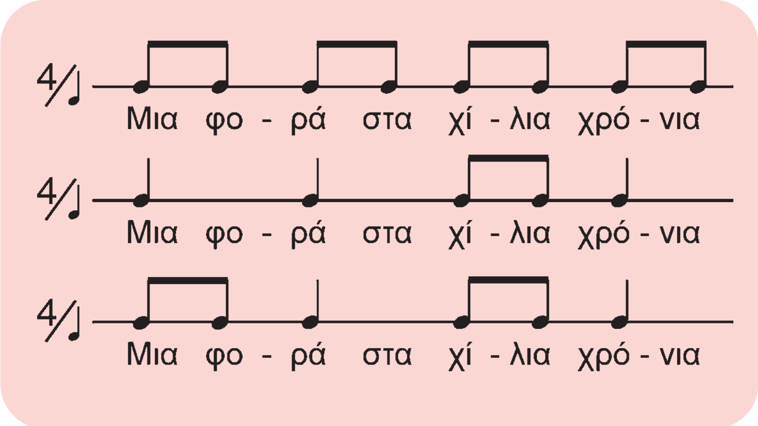

Συνέχισε και στους επόμενους στίχους παίζοντας τους ίδιους ρυθμούς.

Δραστηριότητα 2η

Χρησιμοποίησε τις ρυθμικές αξίες που γνωρίζεις (♩ ♪ 𝅗𝅥) και τις παύσεις τους και φτιάξε τους δικούς σου ρυθμούς για να συνοδέψεις το ποίημα.

Προσπάθησε να συνδυάσεις διαφορετικούς ρυθμούς στην απαγγελία του ποιήματος, όπως στο παράδειγμα. Διάλεξε από τους ρυθμούς της προηγούμενης δραστηριότητας και από τους ρυθμούς που έφτιαξες εσύ.

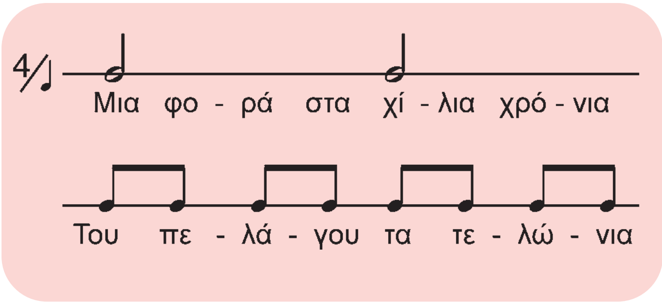

Δραστηριότητα 3η

Στην αρχαία Ελλάδα η ποίηση και η μουσική ήταν στενά συνδεδεμένες μεταξύ τους. Ο τραγουδιστής λεγόταν **αοιδός** και τραγουδούσε τους στίχους των ποιημάτων συνήθως με συνοδεία κιθάρας ή λύρας.

Μεταμορφωθείτε μαζί με τους συμμαθητές σου σε αοιδούς.

Χωριστείτε σε ομάδες. Κάθε ομάδα διαλέξτε ένα ποίημα από το ανθολόγιο και ντύστε το ποίημα με τη δική σας μουσική. Μπορείτε αν θέλετε να ηχογραφήσετε τη μελωδία που έχετε βρει με ένα μαγνητόφωνο.

Χρησιμοποιήστε τα **κρουστά μουσικά όργανα** της τάξης σας και διάφορους ήχους αντικειμένων, ακολουθήστε τις οδηγίες του δασκάλου σας και θα είστε έτοιμοι. Τραγουδήστε και συνοδέψτε με κρουστά μουσικά όργανα το ποίημα όπως σας αρέσει, παρουσιάζοντας το τραγούδι σας στους υπόλοιπους συμμαθητές σας.

20. Μουσικές φόρμες

Δραστηριότητα 1η

Τραγούδησε ακόμα μια φορά τη μελωδία από το τραγούδι «Φεγγαράκι μου λαμπρό» και προσπάθησε να ξεχωρίσεις τα δύο μουσικά θέματα. Στη συνέχεια γράψε στο κάθε κουτάκι το γράμμα που του αντιστοιχεί (Α ή Β).

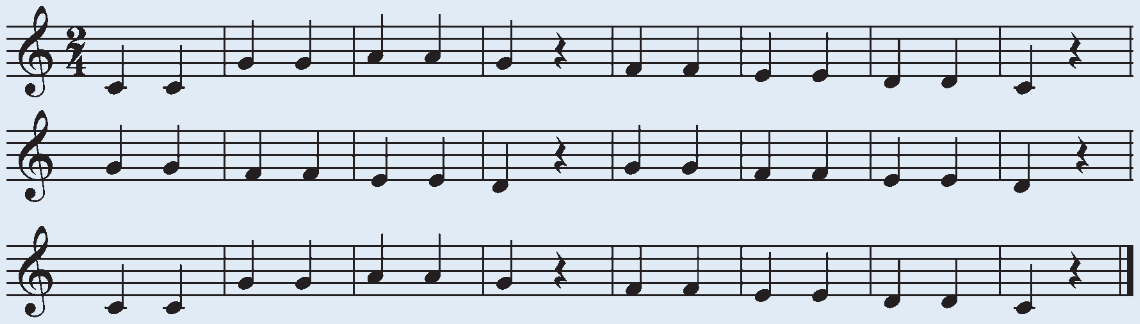

Δραστηριότητα 2η

Προσπάθησε να δημιουργήσεις το δικό σου μουσικό έργο με φόρμα Α Β Α.
Γράψε σε μία κόλλα χαρτί δύο δικά σου ρυθμικά σχήματα και προσπάθησε να τα αντιγράψεις με τέτοιον τρόπο, έτσι ώστε να σχηματιστεί η μουσική φόρμα Α Β Α.

Δοκίμασε να παίξεις το μουσικό έργο που έφτιαξες, όπως δείχνει η εικόνα

Δραστηριότητα 3η

Ετοιμάσου τώρα να ακούσεις για άλλη μια φορά το «Βιεννέζικο μουσικό ρολόι» του Ζ. Κόνταϊ. Αυτή τη φορά όμως προσπάθησε, καθώς το ακούς, να παρακολουθείς τα παρακάτω γεωμετρικά σχήματα ακολουθώντας τα βελάκια.
Μην ξεχαστείς· να θυμάσαι πως κάθε σχήμα αντιστοιχεί και σε ένα μουσικό θέμα!

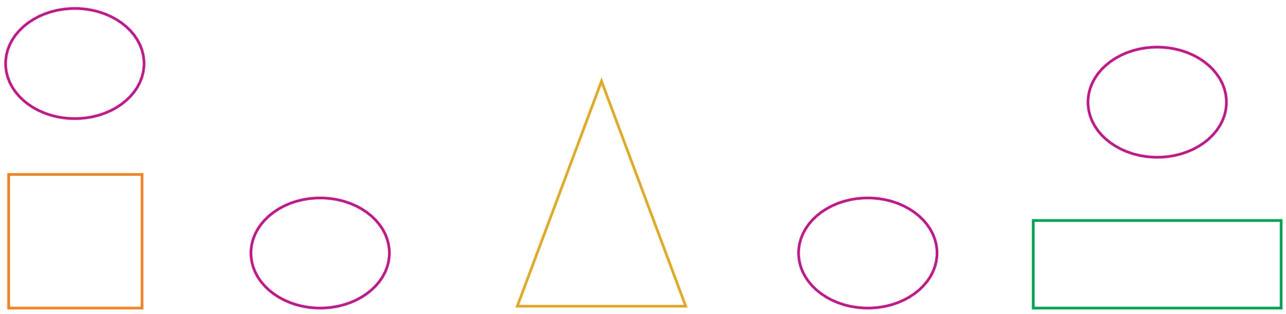

Πόσες φορές άκουσες το βιεννέζικο μουσικό ρολόι να χτυπάει;
Γράψε την απάντησή σου:
Άκουσα το βιεννέζικο μουσικό ρολόι να χτυπάει .... φορές.

Δραστηριότητα 4η

Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις άλλη μια φορά το θέμα και τις δύο παραλλαγές από το έργο του Μότσαρτ.
Καθώς το ακούς φτιάξε τα δικά σου σχήματα για το θέμα και τις δύο παραλλαγές.

Σημείωσε με ένα Χ την απάντηση που νομίζεις ότι είναι σωστή:

Ο Μότσαρτ στην 1η παραλλαγή χρησιμοποιεί πιο συχνά:

Αργές ρυθμικές αξίες ☐ Γρήγορές ρυθμικές αξίες ☐

Ο Μότσαρτ ζήτησε από τον μουσικό που εκτέλεσε το μουσικό του έργο να παίξει τη 2η παραλλαγή:

Πιο δυνατά από το θέμα ☐ Πιο σιγά από το θέμα ☐

21. Μουσικές ακροάσεις

Δραστηριότητα 1η

Βρες τη σωστή απάντηση και σημείωσέ την.

Άκουσε ακόμα μία φορά το απόσπασμα της «Καταιγίδας» του Λ. Β. Μπετόβεν.

Σε δύο συγκεκριμένα σημεία ο Μπετόβεν περιγράφει με τη γλώσσα της μουσικής τις βροντές και το σφύριγμα του ανέμου.

Θυμήσου...

Ποιο όργανο διάλεξε ο Μπετόβεν για να περιγράψει με τη γλώσσα της μουσικής τις βροντές;

Ο Μπετόβεν διάλεξε το **φλάουτο** για να περιγράψει το σφύριγμα του ανέμου. Οι νότες που άκουσες να παίζει το φλάουτο είναι:

Ψηλές ☐ Χαμηλές ☐

Η ένταση που χρησιμοποιεί ο Μπετόβεν για να περιγράψει τις βροντές είναι:

Φόρτε (δυνατά) ☐ Πιάνο (σιγά) ☐

Δραστηριότητα 2η

Η **ορχήστρα** είναι έτοιμη να παίξει την *Καλοκαιρινή καταιγίδα* του Α. Βιβάλ-ντι.

Όμως κάποιοι μουσικοί μπερδεύτηκαν και ανέβηκαν στη σκηνή, ενώ τα όρ-γανά τους δε συμμετέχουν στο συγκεκριμένο έργο.

Βρες ποιοι μουσικοί είναι αυτοί και βάλε τους μέσα σε έναν κύκλο, αφού πρώτα ο δάσκαλός σου βάλει να ακούσεις για άλλη μια φορά την *Καλοκαιρινή καταιγίδα*.

Δραστηριότητα 3η

Σημείωσε τη σωστή απάντηση:

Η ορχήστρα που αποφάσισε να παίξει τα αποσπάσματα της *Καταιγίδας* του Μπετόβεν και της *Καλοκαιρινής καταιγίδας* του Βιβάλντι, δυσκο-λεύτηκε λίγο να ξεκινήσει γιατί η ταχύτητά τους είναι...

αργή ☐ γρήγορη ☐

...Επίσης προσπάθησε να σου μεταδώσει συναισθήματα...

αναστάτωσης ☐ ηρεμίας ☐

22. Γνωρίζοντας τα ελληνικά λαϊκά μουσικά όργανα

Δραστηριότητα 1η

Άκουσε μερικά από τα έγχορδα λαϊκά μουσικά όργανα. Βάλε σε έναν κύκλο όποια ακούσεις και γράψε το όνομά τους.

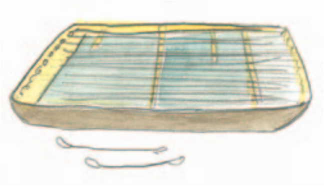

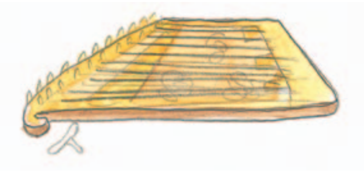

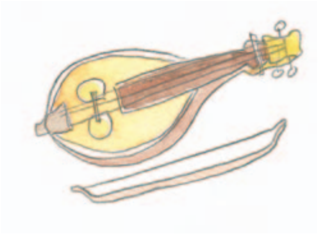

Δραστηριότητα 2η

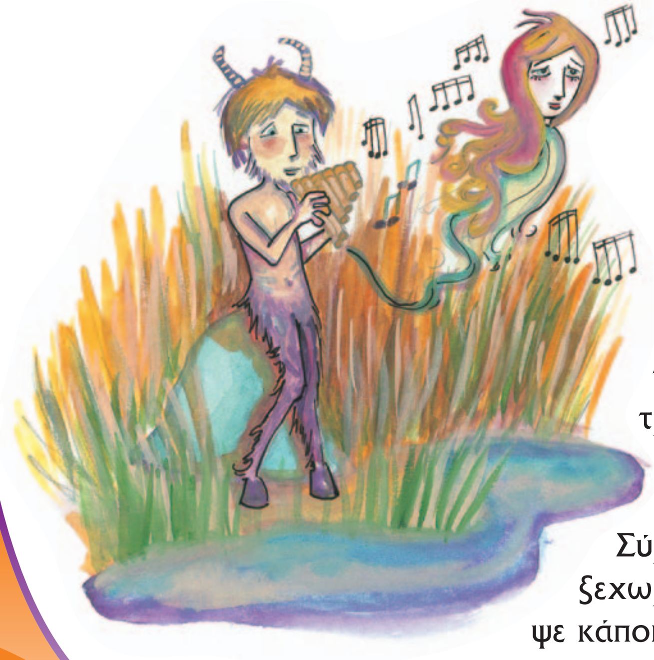

Το ξέρεις ότι ένα από τα πνευστά μουσικά όργανα των αρχαίων Ελλήνων έχει πάρει το όνομά του από τον μυθικό θεό των βοσκών, τον Πάνα;

Πατέρας του Πάνα ήταν ο θεός Ερμής. Ο Πάνας είχε μέχρι τη μέση ανθρώπινο σώμα, κάτω είχε πόδια αλόγου και στο κεφάλι κέρατα τράγου. Ήταν πάντα χαρούμενος και γελαστός. Όταν μεγάλωσε αγάπησε μια νύμφη που την έλεγαν Σύριγξ. Μια θεά όμως μεταμόρφωσε τη Σύριγγα σε καλαμιά. Ο Πάνας, μην μπορώντας να ξεχωρίσει ποιο από τα καλάμια είναι η Σύριγξ, έκοψε κάποια από αυτά και έφτιαξε ένα μουσικό όργανο με το οποίο έπαιζε μουσική για να θυμάται την αγαπημένη του. Αυτό το όργανο ονομάστηκε **αυλός του Πάνα**.

Προσπάθησε να ενώσεις τις εικόνες με τα πνευστά λαϊκά μουσικά όργανα με το όνομά τους:

Ζουρνάς

Φλογέρα

Κλαρίνο

Γκάιντα

Λαλίτσα

Το ξέρεις ότι η φλογέρα είναι μια εξέλιξη ενός αρχαίου μουσικού οργάνου; **Το όργανο αυτό είναι ο αυλός του Πάνα.**

Δραστηριότητα 3η

Το ξέρεις ότι τα μαγειρικά σκεύη μπορούν να γίνουν κρουστά μουσικά όργανα;

Παλαιότερα σε μερικά μέρη της Ελλάδας οι νοικοκυρές και τα παιδιά την 1η Μαρτίου χτυπούσαν ρυθμικά διάφορα μαγειρικά σκεύη, όπως κατσαρόλες και ταψιά, πιστεύοντας ότι με αυτόν τον τρόπο θα διώξουν τους ψύλλους και άλλα ενοχλητικά έντομα.

Ταυτόχρονα τραγουδούσαν: *όξω ψύλλοι και κοριοί, μέσα Μάρτης και χαρά.*

Πάρε κι εσύ ένα μαγειρικό σκεύος, φτιάξε σε μια κόλλα χαρτί ένα ρυθμικό σχήμα, παρουσίασέ το στην τάξη σου. Ταυτόχρονα τραγούδα τα λόγια που θα διώξουν τα ενοχλητικά έντομα.

Δραστηριότητα 4η

Ήρθε η στιγμή να φτιάξεις το δικό σου λαϊκό κρουστό όργανο. Τα υλικά που θα χρειαστείς είναι μόνο δύο ποτηράκια του ούζου ή του κρασιού. Στη συνέχεια ακολούθησε τις οδηγίες, έτσι όπως τις βλέπεις στις παρακάτω εικόνες. Το κρουστό παραδοσιακό μουσικό όργανο είναι έτοιμο. Αυτό το μουσικό όργανο ονομάζεται **ποτηράκια** και το συναντάμε συνήθως στην Κρήτη.

Κοίτα! Μερικές ιδέες και μικρά μουσικά μυστικά για να φτιάξεις κι εσύ τη δική σου παράσταση.

Δραστηριότητα 1η

Θυμάσαι το παραμύθι «Ο Βασιλιάς των Ζώων» που είχες διαβάσει σε προηγούμενο κεφάλαιο; Άκουσε τον δάσκαλό σου να το διαβάζει ακόμα μία φορά.

Προσπάθησε να θυμηθείς τους ήρωες του παραμυθιού και να τους γράψεις.

Το παραμύθι «Ο Βασιλιάς των Ζώων» εύκολα μετατρέπεται σε μια μικρή παράσταση για κουκλοθέατρο.

Για κάθε παράσταση συνεργάζονται πολλοί άνθρωποι σε διαφορετικούς τομείς και σε διαφορετικές ομάδες.

Ακολούθησε λοιπόν μαζί με τους συμμαθητές σου τις οδηγίες που θα σας δώσει ο δάσκαλός σας και χωριστείτε σε μικρές ομάδες.

Σκηνογράφοι

Μουσικοί

Ηθοποιοί

Κατασκευαστές μαριονέτας

Αν ανήκεις στην **ομάδα των σκηνογράφων**, σκέψου μαζί με τους συμμαθητές σου το μέρος όπου διαδραματίζονται διάφορες σκηνές του παραμυθιού. Έπειτα ζωγραφίστε το κατάλληλο τοπίο για κάθε σκηνή σε ένα μεγάλο λευκό χαρτόνι.

Αν ανήκεις στην **ομάδα των ηθοποιών**, μοιράστε με τη βοήθεια του δασκάλου σας τους ρόλους και σκεφτείτε τα λόγια που αντιστοιχούν σε κάθε ήρωα.

Αν ανήκεις στην **ομάδα των μουσικών**, θυμηθείτε το τραγούδι «Ο Βασιλιάς των Ζώων». Μπορείτε ακόμα όλοι μαζί να βρείτε καινούργιους στίχους που να μας περιγράφουν την ιστορία του λιονταριού.

Επίσης, βρείτε μουσικά όργανα ή αντικείμενα καθημερινής χρήσης. Χρησιμοποιήστε τη φωνή σας και σκεφτείτε τους κατάλληλους ήχους που μιμούνται ηχητικά τους ήρωες του παραμυθιού (π.χ. γρήγορο περπάτημα ποντικού, το λιοντάρι που βρυχάται κ.ά.).

Αν ανήκεις στην **ομάδα που θα κατασκευάσει τις κούκλες**, ακολούθησε τις παρακάτω οδηγίες.

Υλικά: βαμβάκι, ύφασμα 20Χ20, ένα μολύβι, κόλλα, κορδόνι, μπογιές.

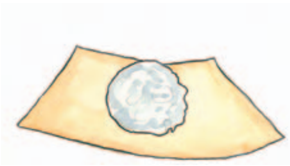

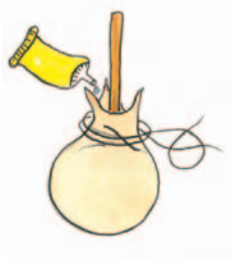

Όταν όλες οι ομάδες ετοιμαστείτε, παρουσιάστε το κουκλοθέατρο που φτιάξατε όλοι μαζί στην τάξη σας. Αν θέλετε καλέστε και φίλους σας να το παρακολουθήσουν.

24. Ταξιδεύοντας με τη μουσική σε όλη τη γη

Δραστηριότητα 1η

Θα χρειαστείς: κορδέλα, ένα μολύβι και μεταλλικά κουμπιά

Και τώρα ήρθε η ώρα να φτιάξεις κι εσύ ένα κρουστό μουσικό όργανο από αυτά που χρησιμοποιούν στην Αφρική.

Ακολούθησε προσεχτικά τα βήματα που δείχνουν οι παρακάτω εικόνες για την κατασκευή του κρουστού μουσικού οργάνου και σε λίγα λεπτά θα είναι έτοιμο!
Μόλις το ετοιμάσεις χρησιμοποίησέ το για να συνοδεύσεις ρυθμικά το Αφρικάνικο τραγούδι που σου έμαθε ο δάσκαλός σου.

Δραστηριότητα 2η

«Ο χορός της βροχής» είναι ένας χορός κατά τον οποίο οι Ινδιάνοι εύχονται να βρέξει σε περιόδους ξηρασίας.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι να χορέψεις αυτόν τον χορό. Κάθε φυλή των Ινδιάνων έχει τον δικό της τρόπο για να χορεύει τον συγκεκριμένο χορό.

Η φυλή των Σιου χορεύει τον χορό της βροχής σε κύκλο. Στη μέση του κύκλου βάζουν ένα μπολ με νερό. Στο τέλος του χορού πίνουν από το μπολ νερό.

Ακολούθησε εσύ και οι συμμαθητές σου τις οδηγίες του δασκάλου σας και χωριστείτε σε ομάδες. Κάθε ομάδα πρέπει να φτιάξει τον δικό της «χορό της βροχής». **Διαλέξτε τα κατάλληλα μουσικά όργανα με τα οποία θα μπορέσετε να μιμηθείτε τους ήχους της βροχής και του αέρα. Έτσι θα φτιάξετε την κατάλληλη ρυθμική συνοδεία του χορού σας.**

Παρουσιάστε τον χορό σας και τη μουσική σας στις υπόλοιπες ομάδες.

Δραστηριότητα 3η

Αν οδηγούσες εσύ το μουσικό αερόστατο, ποια χώρα θα ήθελες να επισκεφτείς;

Σκέψου την απάντηση που θα δώσεις. Στη συνέχεια ψάξε να βρεις πληροφορίες για τη μουσική παράδοση της χώρας που διάλεξες.

Γράψε τις πληροφορίες που βρήκες στις παρακάτω γραμμές.

25. Το δέντρο του Μάη

Ένα όμορφο τραγούδι και ένα διασκεδαστικό παραδοσιακό έθιμο είναι αρκετά για να περάσεις δημιουργικά τις ώρες σου στο μάθημα της μουσικής.

Δραστηριότητα 1η

Ο δάσκαλός σου θα βάλει να ακούσεις ακόμα μια φορά το παραδοσιακό τραγούδι **«Λεν ήρθη Μάης κι Άνοιξη».**
Καθώς το ακούς, σημείωσε με ένα **Χ** κάθε σωστή απάντηση.

Ακούω να τραγουδάει:

ένας άνθρωπος

☐

μια χορωδία

☐

Η μουσική είναι...:

γρήγορη ☐

αργή ☐

Από τους παρακάτω μουσικούς ακούω να συμμετέχουν...

☐ ☐ ☐ ☐

Δραστηριότητα 2η

Άκουσε και τραγούδησε μαζί με τον δάσκαλο και τους συμμαθητές σου το τραγούδι «Λεν ήρθη Μάης κι Άνοιξη». Αυτή τη φορά όμως, όταν ακούγεται μόνο μουσική διάλεξε έναν από τους παρακάτω τρόπους και συνόδεψε το τραγούδι ακολουθώντας τον ρυθμό του.

Με ένα κρουστό μουσικό όργανο

Με παλαμάκια

Με τη φωνή σου

Δραστηριότητα 3η

Μπορείτε εσύ και οι συμμαθητές σου να βρείτε τον δικό σας τρόπο να συνοδεύσετε το τραγούδι «Λεν ήρθη Μάης κι Άνοιξη»;

Με τη βοήθεια του δασκάλου σας χωριστείτε σε ομάδες των τριών ατόμων. Μετά βρείτε τον δικό σας ξεχωριστό τρόπο να συνοδεύσετε το τραγούδι με κρουστά μουσικά όργανα.

Δραστηριότητα 4η

Γίνε για ακόμα μια φορά ένας μικρός δημοσιογράφος.

Ψάξε και βρες πληροφορίες για διάφορα ελληνικά παραδοσιακά έθιμα. Διάλεξε όποιο έθιμο σου αρέσει και γράψε μερικές πληροφορίες για αυτό. Αν το έθιμο συνοδεύεται και από τραγούδι, ακόμα καλύτερα. Γράψε τα λόγια του σε ένα χαρτί και παρουσίασέ τα στον δάσκαλο και στους συμμαθητές σου.